

Liikenne- ja viestintäministeriölle

~~KIIREELLINEN; (TL IV) KÄYTTÖ RAJOITETTU~~

Viite
PF0Y59SW-7

Asia

LVM:n kommenttipyyntö 5G-verkkoturvallsuutta koskevasta muutosesityksestä sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin

UM kiittää liikenne- ja viestintäministeriötä uudesta versiosta hallituksen esityksestä koskien sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia, erityisesti esitettyä uutta pykälää 244a. Ulkoministeriö antoi lausuntonsa kyseiseen pykälään 24.2.2020 (ks. PFOY59SW-7) ja on tutustunut lausuntokierroksella annettuun laajaan lausuntopalautteeseen. Toistamme lausuntomme keskeiset kohdat ja tuomme esiin myös puolustus- ja sisäministeriöiden lausunnoissa esitetyt seikat, joiden huomioimista pidämme tärkeänä:

1. Kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä arvioitaessa on yksittäisten verkkolaitteiden ohella arvioitava laitetoimittajia. Toisin sanoen lakiin tarvitaan kirjaus, jotka mahdollistaa laite-toimittajien riskiprofiilin arvioimisen kansallisen turvallisuuden näkökulmasta. Tämä on myös EU:n 5G-työkälypakkin keskeinen toimenpidesuositus, jonka kautta voidaan torjua valtiollisiin toimijoihin liittyviä riskejä. Kun lakia sähköisen viestinnän palveluista nyt esitetään muutettavaksi, on tämä elementti ajankohtaista huomioida lainsäädännössä. Kriteereitä ja mekanisme via tulee työstää valtionhallinnon sisäisessä yhteistyössä ja EU:n kriteeristökeskustelut huomioiden.
2. Kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvien riskien arvioimiseen on määriteltävä selkeät mekanismit ja lakiin kirjattava myös ulkoasiain- ja puolustushallinnot arviointiin osallistuvina tahoina Supon lisäksi.
3. Kansallisen turvallisuuden arviointia olisi laajennettava koskemaan muutakin kuin verkon nk. kriittistä osaa. Käytännössä merkitystä ei ole sillä, onko kyseessä verkon nk. kriittinen osa, vaan keskeistä on, voiko jonkin laitetoimittajan laitteen kytkeminen verkkoon vaarantaa kansallista turvallisuutta. EU:n 5G-työkälypakkin suositus verkon kriittisiin osiin kohdistettavista toimituksista ei ole jäsenmaita rajoittava, vaan EU:n sisäinen neuvottelutulos ja suositus. Suomen kansallisen turvallisuuden näkökulmasta koko verkon huomioiminen on tärkeää.
4. Laissa ei tule asettaa liian korkeaa kynnyistä sen toteamiselle, että kansallinen turvallisuus voi vaarantua.
5. Kansallista turvallisuutta vaarantavan verkkolaitteen poistamista koskevia muotoiluja tulee selkeyttää niin, että viestintäverkosta löytyvä kansallista turvallisuutta vaarantava tekijä yksiselitteisesti poistetaan.

6. Lakia on sovellettava taannehtivasti, myös niihin laitteisiin (toimittajiin), jotka on otettu käyttöön ennen lain voimaan astumista, sillä muutoin lakimuutoksen merkitys on kyseenalainen. Säännöstä voitaisiin soveltaa taannehtivasti perusoikeuksien turvaamisen näkökulmasta sekä oikeasuhtaisena (ottaen huomioon omaisuudensuojan rajoitukset) että välttämättömänä (ottaen huomioon kansallisen turvallisuuden ja viestinnän luottamuksellisuuden turvaamisen). HE:n perusteluissa todetaan, että nykyisissä verkoissa tällaisia laitteita ei juurikaan ole, joten taannehtivuudesta ei oletettavasti koituisi valtiolle merkittäviä kustannuksiakaan. Hallituksen esityksessä voimaantulosäännöksestä tulisi näin ollen poistaa seuraava virke: ”Tämän lain 244 a §:ää sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen käyttöön otettaviin viestintäverkkolaitteisiin.”
7. Viranomaisella pitäisi olla oikeus määrätä tietyt verkon hallinta- ja valvontatoimet tehtäviksi kotimaasta käsin.
8. Rajoitukset tulisi laajentaa koskemaan myös viranomaisverkkoja.
9. Maanpuolustuksen ja puolustushallinnon lausuntovelvoitteen mainitseminen on keskeinen viesti laissa, myös itse pykälässä eikä vain perusteluissa.

Liitteenä toimitamme ym. huomioiden pohjalta muokkausesityksiä hallituksen esityksen pykälään 244a ja sen perusteluihin.

Poistettu julkisuuslain 24§:n 1 momentin 7 ja 10 kohdan takia salassa pidettävä kappale.

Liitteet

UM:n muokausehdotukset hallituksen esityksen pykälään 244a

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Poliittinen osasto

POL-10 Stefan Lee

Asiasanat KYBERTURVALLISUUS

Hoitaa POL-10

Hoitaa UE

Koordinoi

Tiedoksi

AVS-POL; AVS-TUO; OIK-01; POL-01; POL-02; TUO-01; TUO-02; UKKMI-00; UMI-00

LVM; PLM; SM; SUPO; TRAFICOM; VNK

Laatija jakanut
